

فرهنگ ایران

مقدمه

فرهنگ ایران یا فرهنگ معاصر ایرانی ریشه در یکی از کهن ترین تمدن های خاورمیانه دارد. در طول تاریخ، تابش فرهنگی ایرانی از انواع ادبیات و هنر حضور و تاثیر گسترده ای داشته است که از مرزها فراتر رفته و به نقاط مختلف جهان گسترش یافته است.

به عنوان مثال، توسعه موسیقی و آواز در ایران به حدود دو هزار سال پیش از تاریخ باز می‌گردد؛ آریایی ها پس از فتح ایران در هنر آواز، اختراع ریتم های موسیقی و اجرای نمایش های تئاتر در فضای باز سرآمد بودند و در جنگ های خود از طبل و شیپور استفاده می کردند. در زمان امپراتوری هخامنشیان از آلات موسیقی در مجالس شادی و سرور استفاده می شد و سازهایی مانند شیپور، سنج، طبل و فلوت با آوازهای جنگی برای برانگیختن شور و شوق در میان سربازان همراه بود.

ظهور اسلام در قرن هفتم و فتوحات ایران توسط اعراب نقطه عطفی برای انواع هنرها و ادبیات بود. موسیقی ایرانی در کنار سایر عناصر فرهنگی ایرانی، جزء اصلی است که «تمدن اسلامی» نامیده می شود. ادبیات فارسی با شکل گیری زبان فارسی جدید پس از فتح اعراب ظهور کرد. از این رو، زبان و ادبیات پیش از ظهور ادبیات کلاسیک فارسی و سپس تبدیل آن به سبک مدرن آن، به ویژه پس از انقلاب امام خمینی در سال ۱۳۵۷، برای پیشبرد خرد به هم پیوستند.

صحنه فرهنگی جامعه ایران معمولاً بین سنت و مدرنیته شکل می گیرد. به عنوان مثال، امروزه پژوهشگران بر این باورند که واقعیت فرهنگ معاصر ایران بر سه پایه استوار است: میراث ملی فارسی سنتی، واقعیت انقلاب اسلامی در ابعاد سیاسی، اجتماعی و مذهبی و در نهایت، عوامل تعامل فرهنگی و علمی جهانی شده در عصر مدرن انقلاب اطلاعاتی.

قدمت معماری در ایران به حدود پنج هزار سال قبل از میلاد می‌رسد، بناهای ساخته شده قبل از دوران اسلامی مانند دروازه‌های تاریخی، قلعه‌ها و بازارها نشان‌دهنده انواع و الگوهای معماری هستند.

معماری ایرانی اسلامی متأثر از الگوهای معماری در شبه جزیره عربستان بود، مانند مساجد و قلعه ها که مهم‌ترین آنها ورودی‌هایی با طاق‌های دندانه‌ای بزرگ و ستون‌هایی که به دلیل ارتفاع و ظرافت‌شان متمایز بودند. ساکنان جنوب‌علاقه مند به ساختن مساجد با صحن بزرگ و تالارهای بدون سقف بودند، در حالی که ساکنان شمال به دلیل سرمای شدید هوا به مساجد مسقف‌علاقه داشتند.

فرش ایرانی نیز یکی از مهم‌ترین میراث فرهنگی و تمدنی ایران است که هنر و تجارت را در هم آمیخته و هر شهر به نوع خاصی از فرش معروف است که با کتیبه‌ها و الگوهای صنایع دستی، دقت و زیبایی و همچنین مواد به کار رفته در بافت آن‌ها از یکدیگر متمایز می‌شوند.

موسیقی

ایران دارای سنت طولانی و غنی موسیقی است که شامل انواع مختلفی از سبک‌ها از جمله کلاسیک، مذهبی، محلی و پاپ است. سازهای کلاسیک ایرانی معمولی عبارتند از کمانچه (کمانچه آرشه دار)، دف (در قاب طبل)، تنبک (طبل جام) و عودهای گردنی دراز مانند تار، سه تار، تنبور و دوتار.

موسیقی پاپ ایرانی در ایران بسیار محبوب است. نسخه‌های کپی غیرقانونی جدیدترین هنرمندان غربی در فروشگاه‌های موسیقی کوچک و در خیابان‌ها به فروش می‌رسیدند. امروزه جوانان ایران از طریق اینترنت و تلویزیون ماهواره‌ای از آخرین روندهای موسیقی غربی مطلع می‌شوند. ستاره‌های پاپ ایرانی حتی محبوب‌تر از هنرمندان غربی هستند.

تا دهه ۱۹۵۰، موسیقی مذهبی، سنتی و محلی بر صحنه موسیقی ایران حاکم بود. سپس موسیقی کلاسیک ایرانی با جاز و پاپ غربی ترکیب شد و انقلابی را به راه انداخت که همزمان با ظهور طبقه متوسط جدید، به طور فزاینده‌ای تحت تأثیر غرب بود. در دهه ۱۹۷۰، ایران سبک موسیقی محبوب خود را توسعه داد که در آن سازها و ملودی‌های سنتی ایرانی با صداها و سبک‌های وارداتی آمیخته می‌شد.

پاپ ایرانی مدت زیادی رونق نداشت. بعد از انقلاب اسلامی موسیقی غربی ممنوع شد. خوانندگان زن دیگر نمی توانستند در ملاء عام اجرا کنند، زیرا خوانندگی انفرادی زنان غیرقانونی بود. بسیاری از هنرمندان به خارج از کشور مهاجرت کردند و حرفه خود را عمدتاً در لس آنجلس، توسعه دادند.

معماری

معماری در ایران حداقل از ۵۰۰۰ سال قبل از میلاد تا به امروز سابقه ای مستمر دارد. بناهای پیش از اسلام، مساجد، ارگ ها، قلعه ها و بازارها، ساختار و سبک بسیار متنوعی را به نمایش می گذارند. بسیاری از بناهای تاریخی ایران در فهرست میراث جهانی یونسکو قرار دارند، از جمله مجموعه صومعه های ارمنی ایران، پاسارگاد، تخت جمشید، تخت سلیمان و چغازنبیل. شناخته شده ترین بنای پیش از اسلام، مجموعه کاخ وسیع یا تخت جمشید است که در قرن چهارم قبل از میلاد ساخته شده است. هر نوزده شاهان ایران از مهمانان خود در اینجا پذیرایی می کردند.

فرش ایرانی

ایران سنت دیرینه ای در تولید منسوجات خاص و قالی بافی دارد. در ساخت قالی از پنبه، پشم بز، شتر و گوسفند و ابریشم استفاده می شود. رنگدانه ها به طور سنتی از گل ها و میوه ها استخراج می شوند. فرش های ایرانی را می توان به سه گروه قالی بزرگ (فرش)، قالی کوچکتر (قالیچه) و قالیچه های نمدی زبر (گلیم) تقسیم کرد. موزه فرش تهران مجموعه ای غنی از فرش های سراسر ایران را به نمایش می گذارد. در سال ۱۳۸۷ صادرات فرش دستباف ایران ۴۲۰ میلیون دلار معادل ۳۰ درصد بازار جهانی بود.

هنر مدرن و تصویرسازی انقلابی

با سفر در شهرهای ایران، نمی توان از نقاشی های دیواری عظیم شهدا، شعارهای ضد آمریکایی و ضد اسرائیلی و تجلیل از رهبر سابق امام خمینی و جانشین وی، آیت الله خامنه ای روی ساختمان های بلندی که منظره شهر را می آریند، غافل شد. در طول دوره انقلاب، دیوار نگاری شکل گسترده ای از شورش بود. شعارهای ضد شاه روی دیوارها نوشته می شد، تظاهرکنندگان پوسترهای ساده ای را با تصویر آیت الله خمینی روی دیوارها می چسباندند، و نام خیابان ها را گاهی با رنگ قرمز که

نماد خون کشته شدگان بود، می نوشتند. پس از انقلاب، نقاشی روی دیوارها یک اقدام مقاومتی به سبک چریکی و به شکلی از تبلیغات تحت کنترل و حمایت دولت تبدیل شد.

اگرچه نقاشان به دلیل خلق آثار هنری منحصر به فرد خود تشویق شدند، اما بسیاری از پوسترها، نقاشی های دیواری، بیلبردهای تبلیغاتی جنگ و تمبرهای پستی بازتولید نقاشی های نقاشان بزرگ انقلابی بوده و هستند. از مهم ترین هنرمندان تبلیغاتی می توان به کاظم چلیپا، حسین خسروجردی، ناصر پلنگویی، ایرج اسکندری، حمید قدیریان، حبیب الله صادقی و مصطفی گودرزی اشاره کرد که بیشتر آنها در دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران تحصیل کرده اند.

آرمان پردازی های هنر تبلیغاتی آشکارا با مفاهیم هنر مدرن غربی مخالف بودند. به گفته بسیاری از منتقدان هنر اسلامگرا، هنر غرب از زمان ظهور نوع دوستی در حال انحطاط بوده است. در پیشگفتار یک دهه با نقاشان انقلابی، ویراستار تفاوت های هنر اسلامی و هنر غربی را چنین شرح می دهد: "در حالی که هنرمند غربی تمام توانایی های خود را برای خلق یک اثر هنری واقعی به دلیل نداشتن دینداری از دست داده است، هنرمند اسلامی (و انقلابی) می تواند یک اثر هنری واقعی خلق کند، زیرا او نه تنها از دین خود الهام می گیرد بلکه توسط آن هدایت می شود." با این وجود، در نقاشی های انقلابی و تبلیغاتی ایران، به ویژه از دهه ۱۹۸۰، نفوذ پوسترهای انقلابی مکزیکی و رئالیسم سوسیالیستی به سبک شوروی دوران جنگ نیز به چشم می خورد.

با وجود آرمان گرایی اسلام گرایانه در مورد هنر، بسیاری از هنرمندان ایرانی راه خود را انتخاب کرده اند. هنر آنها با خواسته آرمان پردازانه برای یک نوع هنر مشابه مطابقت ندارد؛ بلکه فردی، انتقادی یا کاملاً غیرسیاسی است. صحنه هنر معاصر ایران از اواخر دهه ۱۹۹۰ با افتتاح گالری ها در شهرهای بزرگ و هدایت تعداد زیادی دانش آموز به مدارس هنر رونق یافت. هنرمندانی چون رضا عابدینی، شادی قدیریان و خسرو حسن زاده مورد توجه قرار گرفته اند.

Culture of Iran

Introduction

Iran's culture, or contemporary Persian culture, has its roots in one of the most ancient civilizations in the Middle East. Throughout history, the Persian cultural radiation of various kinds of literature and arts had a wide presence and influence that transcends the boundaries of place, extending to various parts of the world.

For instance, the development of music and singing in Iran has roots dating back to about two thousand years prehistory, where the Aryans excelled after their conquest of Persia in the arts of singing, inventing musical rhythms, and practicing theatrical performances in the open air, and they used drums and trumpets in their wars. During the time of the Achaemenid Empire, musical instruments were used in the assemblies of glee and delight, and instruments such as the trumpet, cymbals, drums, and flutes accompanied war chants to inspire enthusiasm among soldiers.

The emergence of Islam in the seventh century and the Arab conquests of Iran were a turning point for various types of arts and literature. Persian music, along with other Persian cultural elements, became the main component of what has been termed "Islamic civilization". Where Persian literature emerged with the formation of the modern Persian language after the Arab conquest. Thus, Language and literature joined forces for the advancement of intellect, before the emergence of the classical Persian literature, then its transformation into its modern styles later on, especially after the Khomeini's revolution in 1979.

And so, the Iranian society's cultural scene is usually formed between tradition and modernity. For instance, researchers today believe that the reality of contemporary Iranian culture has been based on three

foundations: the traditional Persian national heritage, then the reality of the Islamic revolution in its political, social, and religious dimensions, and finally, the globalized scientific and cultural interaction factors in the modern era of the information revolution.

Architecture in Iran dates back to about five thousand years BC, the buildings constructed before the Islamic era, such as historical gates, castles, palaces, and markets (bazaars) reflect various types and patterns of architecture.

The Islamic Iranian architecture was influenced by the architectural patterns in the Arabian Peninsula, such as mosques and palaces, most importantly of which are entrances with big rib vaults, and columns that were distinguished with their height and grace. Residents in the south were interested in building mosques with great Sahn (courtyard) and unroofed halls, while residents of the north favored roofed mosques due to extreme cold weather.

Persian carpets are also one of the most important cultural and civilizational legacies in Iran, as it combines art and trade, and each city is famous for a specific type of carpets that are distinguished from each other by the inscriptions and patterns of handicrafts, their accuracy, and beauty, as well as the materials used in their weaving.

Music

Iran has a long and rich musical tradition, which includes a great variety of styles, including classical, religious, folk, and pop. Typical Persian classical instruments include the kamancheh (a bowed spike-fiddle), the daf (a frame drum), the tonbak (goblet drum), and long-necked lutes such as the tar, setar, tanbur, and dutar.

Pop Iranian music is hugely popular in Iran. Bootleg copies of the newest Western artists are on sale in small music shops and on the streets.

Through Internet and satellite TV, Iran's youth stays up to date with the latest trends in Western music. Even more popular than Western artists are Iranian pop idols.

Until the 1950s religious, traditional, and folk music dominated the Iranian music scene. Then Iranian classical music with Western jazz and pop combined and unleashed a revolution that coincided with the rise of a new middle class that was being increasingly influenced by the West. By the 1970s, Iran had developed its own popular music style, in which traditional Persian instruments and melodies were mixed with imported sounds and styles.

Iranian pop did not flourish for long. After the Islamic Revolution, Western music was forbidden. Female singers could no longer perform in public, because female solo singing was outlawed. Many artists moved abroad and further developed their careers mainly in Los Angeles.

Architecture

Architecture in Iran has a continuous history from at least 5000 BCE to the present. Pre-Islamic structures, mosques, citadels, palaces, and bazaars display a great variety of structure and style. Many of Iran's historic buildings are on the UNESCO World Heritage List, including the Armenian Monastic Ensembles of Iran, Pasargadae, Persepolis, Takht-e Soleyman, and Chogha Zanbil. The best-known pre-Islamic building is the vast palace complex or Persepolis (or Takht-e Jamshid), built in the 4th century BCE. Each Nowruz the Shahs of Persia received their guests here.

Persian Rugs

Iran has a long tradition of the production of special textiles and the weaving of rugs. Cotton, goat, camel and sheep's wool, and silk are used in making rugs. Pigments are traditionally extracted from flowers and fruits. Persian carpets can be divided into three groups: the large rug

(farsh or qali), the smaller rug (qalicheh), and nomadic, 'rough' carpets (gelim). The Carpet Museum in Tehran displays a rich collection of carpets from all over Iran. In 2008, Iran's exports of hand-woven carpets was 420 million USD, or 30 percent of the world's market.

Modern Art and Revolutionary Imagery

Travelling through Iranian cities, one cannot miss the immense murals depicting martyrs, anti-American and anti-Israeli slogans, and venerations of former Supreme Leader Khomeini and his successor, Khamenei, that adorn the tall buildings that form the cityscape. During the revolutionary period, graffiti were a widespread form of rebellion. Anti-Shah slogans were written on walls, demonstrators stencilled simply fabricated posters with the image of Ayatollah Khomeini on the walls, and street names were occasionally painted over with red paint symbolizing the blood of the fallen. After the Revolution, painting on the walls evolved from a guerrilla-style act of resistance into a government-controlled and state-sponsored form of propaganda.

Although painters were encouraged to create their own unique works of art, many posters, murals, war-propaganda billboards, and postage stamps were and still are reproductions of paintings by the great revolutionary painters. The most important propaganda artists include Kazem Chalipa, Hussain Khosrojerdi, Nasser Palangui, Iraj Eskandari, Hamid Ghadirian, Habibullah Sadeghi, and Mustafa Goodarzi, most of whom studied at the College of Fine Arts of Tehran University.

The ideologues of propaganda art were overtly opposed to the concepts of modern Western art. According to many Islamist art critics, Western art has been degenerating since the rise of humanism. In the foreword to *A Decade of Painters of the Revolution*, the editor describes the differences between Islamic and Western art: 'whereas the Western artist has lost all his ability to create a true work of art because of his lack

of religiosity, the Islamic (and Revolutionary) artist can create a true work of art, because he is not only inspired but led by his religion'. Nevertheless, in Iranian revolutionary and propaganda paintings, especially from the 1980s, the influence of Mexican revolutionary posters and the Soviet-style socialist realism of the inter-war period can be seen.

Despite the Islamist ideology concerning art, many Iranian artists have chosen their own path. Their art does not comply with the ideologues' wish for a homogenous kind of art but is individual, critical, or completely non-political. The Iranian contemporary art scene has flourished since the end of the 1990s, with galleries opening in major cities and huge numbers of students flocking to art schools. Artists such as Reza Abedini, Shadi Ghadirian, and Khosrow Hassanzadeh are gaining worldwide attention.

Source:

fanack.com/iran/culture-of-iran/